

Skjutvapen - Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen. Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
3.1.	Hälso- och sjukvårdsdirektör	2
3.2.	Verksamhetschef (VC) i berörda verksamheter	2
3.3.	Behandlande Läkare	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Dokumentation	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	3
7.	Referenser	3

1. Syfte och omfattning

Syftet med anmälningskyldigheten är att förhindra missbruk, olyckshändelser och brottslig verksamhet med hjälp av legala vapen. Det är polismyndigheten som utreder om patienten har vapen eller inte, samt beslutar om ett eventuellt omhändertagande av vapen och/eller återkallande av vapentillstånd. Vårdgivaren ansvarar för att det finns rutiner för hur läkare ska fullgöra sin anmälnings-skyldighet enligt vapenlagen.

Rutinen gäller alla typer av medicinska skäl som kan göra en patient olämplig att inneha skjutvapen. Därför omfattas såväl somatisk som psykiatrisk hälso- och sjukvård av bestämmelsen. Rutinen omfattar läkare inom all hälso- och sjukvård, både offentlig och privat hälso- och sjukvård i Region Gävleborg.

2. Allmänt

Flera medicinska tillstånd kan medföra att en person anses medicinskt olämplig att hantera och förvara skjutvapen. Lagstiftaren har förutom vissa former av psykisk ohälsa även nämnt missbruk, demens, vissa neurologiska sjukdomar och grava synfel, neurologisk sjukdom eller hjärnskada som exempel på sådana tillstånd som kan medföra att en person är medicinskt olämplig att inneha vapen.

Det är dock viktigt att betona att bedömningen av om en person är medicinskt olämplig att inneha skjutvapen aldrig kan göras enbart efter diagnos eller typ av ohälsa.

Föreskrifterna gäller både öppen och sluten vård och ska tillämpas vid vård enligt [hälso- och sjukvårdslagen \(1982:763\)](#), [lagen \(1991:1128\) om psykiatrisk tvångsvård](#) och [lagen \(1991:1129\) om rättspsykiatrisk vård](#).

Det är inte meningen att läkaren ska utreda om patienten kan tänkas ha vapen eller inte. Vad läkaren ska bedöma är om patienten är olämplig ur medicinsk synpunkt att inneha skjutvapen. Om det är så, är läkaren skyldig att anmäla detta till Polisen. Om det i det enskilda fallet står klart för läkaren att patienten inte har vapentillstånd, behöver läkaren inte göra någon anmälan. Men detta gäller bara om det är uppenbart att patienten inte har vapentillstånd. Det kan vara för att det med hänsyn till patientens sjukdomshistoria är helt uteslutet att hon eller han fått vapentillstånd, eller att läkaren känner patienten så väl att läkaren är helt säker på att patienten inte har vapentillstånd. Det är inte meningen att läkaren ska pröva om patienten får ha skjutvapen eller inte. Läkaren ska pröva om patienten medicinskt sett är olämplig att inneha skjutvapen, och i så fall anmäla detta till Polisen. Det är sedan Polisens sak att besluta om personen ska få ha skjutvapen eller inte.

3. Ansvar och roller

3.1. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Fastställer rutinen och följer upp att rutinen efterlevs.

3.2. Verksamhetschef (VC) i berörda verksamheter

Ansvarar för att denna rutin är känd, kommuniceras och implementeras till berörda läkare och vårdenhetschefer inom verksamhetsområdet.

3.3. Behandlande Läkare

Bedömer om anmälan ska göras och anmäler i förekommande fall till polismyndighet.

4. Beskrivning

Denna rutin avser att säkerställa att det i verksamheterna finns en rutin för läkarnas anmälningsskyldighet enligt vapenlagen (1996:67).

Enligt 6 kap. 6 § vapenlagen (1996:67) ska en läkare som bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen omedelbart anmäla detta till polismyndigheten på den ort där patienten är folkbokförd. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att inneha skjutvapen.

Den anmälningsskyldighet som läkare har enligt första stycket gäller även i fråga om en person som genomgår rättspsykiatrisk undersökning eller utredning enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. Se även, Lag om ändring i vapenlagen (1996:67).

Anmälan ska göras skriftligen till polismyndigheten i den ort där patienten är folkbokförd antingen på av Socialstyrelsen [fastställd blankett](#) eller genom blankett framtagen i samverkan med polismyndigheten i länet. I skyndsamma fall bör läkaren

muntligen eller på annat sätt underrätta polismyndighetens vapenhandläggare om att anmälan kommer att göras.

Den läkare som gör anmälan ska svara för att patienten blir informerad, om det inte finns hinder för detta.

I vissa fall kan uppgiften om att en anmälan har gjorts omfattas av sekretess, till exempel om det kan antas att fara uppkommer för den som gjort anmälan enligt [25 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen \(2009:400\)](#). Då ska patienten inte informeras, och skälet till att detta inte görs ska anges i journalen, enligt 8 § i föreskrifterna.

4.1. Dokumentation

Anteckning om att anmälan gjorts och skälen för detta ska dokumenteras i patientens journal där det även anges om patienten informerats. Om patienten inte underrättas ska skälen för detta anges.

5. Plan för kommunikation och implementering

Utsedda extrauppföljare ansvarar för att rutinen sprids till kvalitetssamordnare inom berörda verksamhetsområden. Kvalitetssamordnare informerar Verksamhetschef och Vårdenhetschef om rutinen och dessa ansvarar för att rutinen blir känd och tillämpas.

6. Dokumentinformation

Denna version av rutinen har granskats av:
Lars Svennberg, Chefläkare Region Gävleborg
Tommy Lundmark, Chefläkare Region Gävleborg
Leif Molinder, Chefläkare Region Gävleborg

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Blankett för anmälan	Socialstyrelsen
Läkares anmälningsskyldighet enligt vapenlagen – Vägledning för rättstillämpning	Socialstyrelsen
Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:21) om anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen	Socialstyrelsen
Vapenlagen (1996:67)	Sveriges Riksdag